

[Gudiksen.]

skal udføres ved langvarigt arbejdsløse, hvis disse Arbejder ses enkeltvis, maa det paa den anden Side siges, at det dog er Værdier, der skabes baade for de arbejdsløse, som kan komme i Gang med disse Arbejder, og for Samfundet. Den økonomiske Betydning kan maaske omdisputeres. Jeg mener dog, at denne ogsaa er stor; men den moralske Betydning er i alt Fald stor og kan ikke gøres op i Kroner. Det foreliggende Lovforslag, som kun tager Sigte paa de langvarigt arbejdsløse, har saaledes to Formaal: bedre Kaar for Arbejderne og Arbejde i Stedet for Understøttelse, to Formaal, som her søges opnaaet paa en god Maade.

Ved Behandlingen af Lovforslaget om Landvinding tillod jeg mig at henlede Opmærksomheden paa de Arbejdsanvisningsudvalg, som i Foraaret blev nedsat, bl. a. i alle Landkommuner. Jeg syntes dengang, da der kaldtes paa alle gode Kræfter for at faa Arbejde i Gang, at der netop var en særlig Opgave for disse Udvalg, den nemlig at faa alle de smaa Arbejder ude i Landkommunerne frem. Dengang anvistes der ikke de nævnte Udvalg nogen Plads eller Opgave, og ingen af Autoriteterne har haft Bud efter dem. Jeg vil i Modsætning dertil fremhæve § 11 i nærværende Lovforslag, hvor der nævnes Medvirken af forskellige Institutioner. Jeg vil gerne henstille til Arbejds- og Socialministeren, at naar der nu kommer Andragender om ogsaa disse af mig nævnte smaa Arbejder, de da vil blive behandlet med Velvilje, fordi saadanne Smaaarbejder nu engang ogsaa betyder noget for Løsningen af hele Beskæftigelsesproblemet. Det har derfor glædet mig at erfare, at disse Udvalg selv har meldt sig i Arbejdet, idet ca. 40 kommunale Udvalg i Viborg Amt en af Dagene samles for at drøfte, hvorledes de bedst kan gøre en Indsats i Forbindelse med de nu vedtagne Beskæftigelseslove.

Hvad der kan komme ud af dette Møde, ved jeg ikke, men jeg synes, at Initiativet er i høj Grad paaskønnelsesværdigt, og jeg kan ikke lade være at sige, at vilde alle disse Udvalg Landet over tage Løsningen af Beskæftigelsesproblemet op som en Opgave, kunde der naas ikke saa lidt ad den Vej. Det vilde have den Fordel, at Arbejdet blev spredt mere jævnt over hele Landet, og at de Værdier, der her fremkommer, hurtigt vilde give Udbytte, da de allerfleste af dem er saadanne, som nok straks kunde begynde at opvise Resultater. Der er ogsaa en anden Side ved hele det Forhold,

jeg vil nævne. Det er den, at de vedtagne Beskæftigelseslove og ligeledes den Lov, der tilsigtes ved nærværende Lovforslag, har og vil have den Skavank alle sammen, at der skal en vis Forberedelse til, for enkelte Arbejders Vedkommende endda lang Forberedelse. For de smaa Arbejders Vedkommende, jeg her har nævnt, drejer det sig derimod kun om kort Tids Forberedelse, inden Arbejdet kan komme i Gang. Ogsaa af den Grund mener jeg, at det vil have en særlig Betydning, at de smaa Arbejder kommer frem og kommer hurtigere end de store. Et stort Opbud af disse Smaaarbejder vilde ogsaa have den Fordel, at de kunde tage de langvarigt arbejdsløse med, uden at det var nødvendigt at anvende den her tilsigtede Lovs Bestemmelser over for dem. Det vilde altsaa være en Fordel for de paa-gældende Arbejdere. Det mener jeg let kan lade sig gøre i visse Landkommuner, hvor man ikke har alt for mange langvarigt arbejdsløse. Et Samarbejde mellem Sogneraad, Grundforbedringsudvalg og de her omtalte Udvalg med de sidste som dem, der tog Initiativet, vilde efter min Mening bidrage overordentlig meget til Arbejdsløshedens Afskaffelse i Landkommunerne og til Skabelse af en Mængde Smaaaværdier Landet over.

Hvad Ændringen fra Ugeløn til Timeløn angaar, er det efter min Mening af mange Grunde rigtigt at have Timeløn ved disse Arbejder. Rent principielt er det rigtigt, men det er det ogsaa af praktiske Grunde, fordi det er vanskeligt at kalkulere et Arbejde med en fast Ugeløn til Arbejdere, om hvilke man ikke ved, om de kan arbejde 20 eller 40 Timer i Ugen. Med den Timeløn, som nu er fastsat, plus Fritagelse for at svare Arbejdsløshedskassebidrag plus en vis Risikoforsikring, som jo ligger i de 50 Øre pr. Time i de Dage, man er forhindret i at arbejde paa Grund af Sygdom, daarligt Vejr, Helligdage midt i Ugen o. s. v., kan langvarigt arbejdsløse naa op i Nærheden af den tarifmæssige Løn. Dette kan vist ingen have noget imod under de nuværende ekstraordinære Forhold, hvor det kniber at faa Arbejde, og hvor Leveomkostningerne er steget saa stærkt, at det nok kan blive meget vanskeligt for mange at komme igennem. Jeg gaar ogsaa ud fra, at den gældende Bestemmelse, som under normale Forhold er rigtig, nemlig Bestemmelsen om, at Lønnen for Nødhjælpsarbejde sættes saaledes, at Arbejderne er interesserede i at tage andet Arbejde, naar det bydes, maa man i nogen Maade lade sove under de Forhold, vi nu har.

I § 6 bemyndiges Arbejds- og Social-